

Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden
(Heffingen ter bevordering van de scholing en vorming
van ondernemingsraadsleden)

EINDVERSLAG

Nr. 7

De vaste Commissie voor Sociale Zaken heeft de eer na bestudering van de memorie van antwoord bij dit wetsontwerp het volgende eindverslag daarop uit te brengen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie waren er, met de bewindslieden, voorstander van dat aan de ondernemingen, waar een ondernemingsraad moet bestaan, heffingen worden opgelegd ter bekostiging van scholings- en vormingsactiviteiten die de ontwikkeling van het ondernemingsraadswerk kunnen bevorderen. Zij hadden ook geen bezwaar tegen de in het wetsontwerp voorgestelde heffingsmethode via de bedrijfsverenigingen.

Zij waren er echter door de lezing van de memorie van antwoord niet van overtuigd geraakt, dat in het wetsontwerp niet nadere normen moeten worden aangegeven voor de besteding der bijeengebrachte middelen. In wezen laat het wetsontwerp deze besteding geheel over aan de SER en aan het door de Stichting van de Arbeid op te richten Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO).

In de eerste plaats betwijfelden deze leden de juistheid van de stelling van de bewindslieden (memorie van antwoord, blz. 2, rechterkolom), dat daarmee de verantwoordelijkheid zou komen te liggen waar zij hoort: bij de betrokkenen zelf. Dat zijn in de eerste plaats de ondernemingsraadsleden. Bij de betrokkenen behoren daarnaast zeker óók de instellingen uit het vormingswerk, die niet zijn opgericht door de werkgevers- en werknemersorganisaties. Bovendien waren deze leden van mening dat óók de overheid zelf hier wel degelijk een verantwoordelijkheid heeft.

Deze verantwoordelijkheid van de overheid behoort naar hun mening vooral te worden gedragen door het Ministerie van CRM. Het argument van de bewindslieden, dat het, anders dan bij de vorming van werkende jongeren, gaat om een specifieke *opleiding* ten behoeve van een bepaalde *functie* (memorie van antwoord, blz. 3, rechterkolom) had deze leden niet erg overtuigd. De „functie” van ondernemingsraadslid wordt zeer verschillend geïnterpreteerd. In feite is de vraag met welke instelling en met welke aanpak ondernemingsraadsleden hun vertegenwoordigende taak zinvol kunnen uitoefenen een fel omstreden terra incognita. Het mensen helpen om hier hun weg te zoeken is vormingswerk in optima forma. Overigens zou, indien het *wel* om een opleiding in een vast omliggende functie zou gaan, het evenmin duidelijk zijn waarom *dan* de overheid (in dat geval het Ministerie van Onderwijs) zich zou mogen onttrekken aan het toezicht op de besteding van een bestemmingsheffing die bij wet wordt opgelegd.

De hierboven aangeduide meningsverschillen over wat de functie van ondernemingsraadsleden eigenlijk inhoudt, maken het in de tweede plaats zeer te betwijfelen of het wel mogelijk is een onderscheid te maken tussen basis cursussen (die *wel* subsidiabel zouden zijn) en aanvullende of evaluerende cursussen die dat *niet* zouden zijn (memorie van antwoord, blz. 3, rechterkolom). De vraag wat de voornaamste basisinformatie is wordt bepaald door wat men als de voornaamste functieinhoud beschouwt, en kan bovendien in vele gevallen na korte tijd weer anders moeten worden beantwoord. De wijze van aanpak door de vormingsleiders zal in dit soort vormings-

werk belangrijker zijn dan een centraal, van bovenaf te bepalen, cursusprogramma.

In de derde plaats betekent het ontbreken van enige wettelijke normstelling voor SER en GBIO dat de óók door de bewindslieden gewenste keuzevrijheid tussen vormingscentra en vormingsprogramma's in genen dele is gegarandeerd. Zowel over de vraag hoeveel en welk soort vormingscentra zullen worden ingeschakeld, als over de vraag welke vrijheid voor deze instellingen nog zal overblijven om aan te sluiten bij de wensen van betrokkenen, tastten deze leden in het duister. Hetzelfde geldt voor de vraag of ook voldoende rekening zal worden gehouden met de verschillen in behoefte en de reeds tot stand gekomen scholingsvoorzieningen in afzonderlijke bedrijfstakken.

In de vierde plaats achtten de hier aan het woord zijnde leden het niet voldoende dat – zoals de bewindslieden in de memorie van antwoord opmerken (blz. 4, linkerkolom) – het wetsontwerp deelname van niet-ondernemingsraadsleden niet uitsluit. Zij waren van mening dat er een grotere zekerheid moet bestaan dat personeelsleden, die bijvoorbeeld naar de mening van de betrokken vakbonden de communicatie verzorgen tussen ondernemingsraadsleden en personeelsgroepen, aan de cursussen kunnen deelnemen. Dit om te voorkomen dat extra scholingsfaciliteiten op zich zelf reeds de afstand tussen ondernemingsraadsleden en achterban vergroten.

Resumerende drongen de leden van de P.v.d.A.-fractie er bij de bewindslieden op aan in het wetsontwerp zodanige wijzigingen aan te brengen, dat

a. de voor de beoordeling van subsidiërende instelling(en), vormingsinstituten en cursusprogramma's te hanteren normen aan de goedkeuring van het Ministerie van CRM worden onderworpen;

b. de gekozen leden van een ondernemingsraad kunnen kiezen uit meerdere vormingsinstituten en zelf in overleg met het gekozen instituut kunnen bepalen welke onderwerpen hoofdzakelijk in het programma behandeld moeten worden;

c. ondernemingsraadsleden en vakorganisaties andere personeelsleden kunnen aanwijzen die eveneens aan de cursus kunnen deelnemen.

Onder het voorbehoud, dat de Regering tijdig voor de openbare behandeling op de gemaakte opmerkingen zal antwoorden, acht de commissie deze openbare behandeling hiermee voldoende voorbereid.

Vastgesteld, 10 januari 1974.

WEIJTERS
WIELDRAAIJER
VELLENGA
ROOLVINK
BARENDREGT
VAN DER LEK
HERMSEN
VERBRUGH
VAN DER GUN
MEIS
S. KEUNING
VAN AARDENNE
VAN DAM
KEJA
KRUISINGA
POPPE
BEEKMANS
VAN GORKUM
VAN DER DOEF.